

զմեզ ի տուն իւր. և դարձաւ ունայն: Աստէն եկին ի միտս դիպուածք նախ նեաց զանազանք ի գրոց սրբոց և յարտաքնոց պատմութեանց. նախ, առածն իմաստասիրաց հնագոնից. յորոց յիշմանէն եւ թաղծեցայ եւ յուսագրեցայ: Յարեալ անտի՝ նշմարեցի բացագոյն ի ծայր գեղջն գեկեղեցի քարաշէն և մեծածախ. դիմեցի ստէպ առ այն, զուցէ զոք գտանիցէի, գոնէ ի տեղեկանալ զուրանօր լինելոյս. և ահա խոզարած ոմն ամէր զսակաւ խողեան, և իսկոյն ի տեսանելն զմեզ՝ թողեալ զխողեանն ի փախուստ դարձաւ. որոյ զհետ պընդեալ սպասաւորին՝ հազիւ դարձոյց, ասելով. Ծանօթք քահանայի գեղջն եմք, և ոչ օտարք կամ վնասակարք: Իսկ ի խօսակցելն ընդ նմա՝ գտի արդարեւ բիրտ, սոպա, կոպիտ, տառ և տմարդի, և արժանի գործոյն և եթ իւրոյ. զոր մեծաւ աղերսմամբ և շողաբորովութեամբ հաւանեցուցի մուծանել զմեզ ի խուզ իւր. առ որ մտեալ՝ ափսոսացի զաղաչանս այնպիսեոյ առն զարարեալս, վասն այնպիսեոյ տան աղբալոյ, ժահահոտի և տղմամածի ի կաթլեաց առաւստաղին. ուր անբաւութիւն ճանճից, որք զրեթէ յակն մարդոյ մտանէին, և լոց ոչ սակաւ բազմութիւն. և ոչ իմն տեղի հանգստեան կամ աթոռիկ մի նստելոյ: Յեցեալ ուրեմն յորմն և ի գաւազանս՝ տխրազին վարանէի. զի ի խոնաւութենէ զգնելաց՝ սառուցեալ զողայր բոլոր մարմինս, և ի կափկափմանէ: ատամանցս հազիւ բաւէի խօսել, և թուէր թէ քաղիւր ոգիս, և իցէր արդ արդ վերահասեալ կէտ վերջին կենիս (կենացս):

Յայսմ տաժանման մինչ կայի, ոչ գիտեմ որպէս՝ մրափեցի, և տեսի յանուրջս զՍուրբն Կայեթանոս, այնու զգեստիւ որով նկարեցեալն է ի մատրանն պալատին իմոյ. որ զուարթագունիւ դիմաւ ասաց ցիս. Ընդէր այդքան վշատիս. քաջալերեաց, մի երկնչիր. արտաքոյ վտանգի ես: Ի լսել ըզբանս զայս յուսագրական, իրրեւ կամէի փարիլ ի խնդութենէ գոտիք Սըրբոյն, սահեցեալ յորմոյն յոր յեցեալն էի, անկայ ի գետին, և զարթեայ: Ի սկսանելս գոհանալ զԱստուծոյ և զՍրբոյն, յանկարծ լուայ զգոփիւն ուտից երիվարաց և զձայնս խօսից մարդկան առ դրանն, և երկեայ յոյժ. համարելով թէ խնդրակք իցէին զկնի հասեալք. և զինչ իցէր յուսալի, եթէ ոչ կամ ըմբռնուիմ կամ անողորմ սպանուիմ. և յանձնեալ զիս Աստուծոյ և սրբոց խնամակալուացս, ակնկալէի արտագործութեան կարծեացս: Իրրեւ մտադրաբար ուչ եղեալ բանից նոցա, զի լեհերէն ասէին ցխոզարածն, « մազապուրծք զրեթէ զերծաք ի ձեռաց Սվէտաց, եթէ չէաք անապարեաք ի փախուստ, անկարծիք յափշտակեալք իցէին զձիս, թերեւս և զմեզ ». զոգի առի, և իրր ի վտանգէ մահուան փրձանեցեալ՝ կազուրեցայ: Ասէ ցնոսա խոզարածն. Է աստ ի խղիս ոմն փախոտական ի Սվէտաց. և թէ ով ոք իցէ չգիտեմ. բայց թուի թէ մեծատուն ոմն իցէ: Ապա մի ոմն յիկելոցն եմուտ ի ներքս. և հայեցեալ յիս՝ քաղաքավարօրէն ողջունեաց, և ստորայարեաց. Տէր, չէ այս վասն քո տեղի. խնդրեմ, եթէ հաճեսցիս, մատիցես ի տուն իմ և հանգիցես. զի տեսանեմ զտէրդ կարի խոնճեցեալ և վշտացեալ: Ծնորհակալութեամբ հանդերձ հետեւեցայ նմա. յորժամ ի տունն մտի և տեսի